

HZNe glasilo

Broj 4/2014

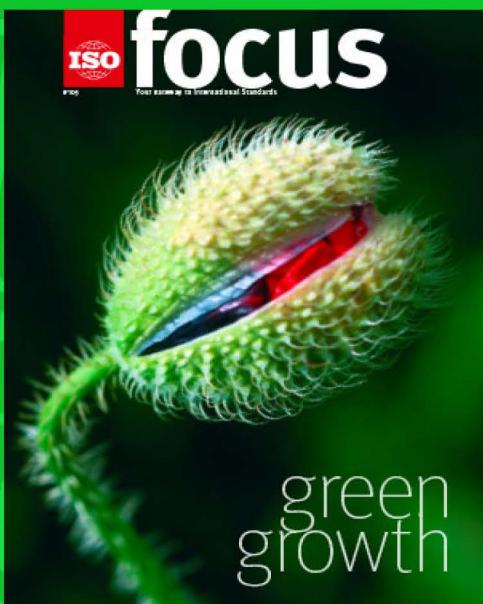
Službeno glasilo Hrvatskoga zavoda za norme

IEC

Punom parom naprijed!

S eksplozivnim rastom potreba za električnom energijom, parne turbine imaju svjetlu budućnost

ISOfocus magazin o temi
Zašto bi biznis trebao postati „zelen”

Izvještaj sa 37. sjednice
Komisije Codex Alimentariusa

HZN e-glasilo

Službeno glasilo Hrvatskog zavoda za norme sa stalnim dodatkom

Oglasnik za normativne dokumente

Godište: 6. 2014.

ISSN 1847-4217

URL: <http://www.hzn.hr>

	Hrvatski zavod za norme
	MB: 1957406
	OIB: 76844168802
Izdavač:	Sjedište: Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
	Telefon: 01/610 60 95
	Telefax: 01/610 93 21
Glavni urednik:	Miran Škerl, ravnatelj HZN-a
Pomoćnik glavnog urednika:	Vladimir Jaram
Tehnički urednik:	Vladimir Jaram
Uredništvo:	Ana Marija Boljanović, Melanija Grubić Sutara, Vlasta Gaćeša-Morić, Tea Havranek, Boro Jandrijević, Stanka Miljković, Nenad Nikolić, Vladimir Jaram, Miran Škerl
Lektura:	Ivana Canosa
Korektura:	Vladimir Jaram
Grafička obrada naslovnice:	Gaea studio d.o.o.
Grafička priprema:	Gaea studio d.o.o.
Izlazi:	dvomjesečno
Uredenje zaključeno:	2014-08-31

Opremu tekstova obavlja uredništvo.

Za sadržaj pojmenice potpisanih priloga odgovorni su njihovi autori. Oni ne iskazuju obvezno stav Hrvatskoga zavoda za norme.

Objavljeni prilozi u službenom glasilu Hrvatskog zavoda za norme autorski su zaštićeni. Iznimka su sadržaj, novosti iz HZN, novosti iz europskih i međunarodnih normirnih tijela i s normizacijom povezane aktivnosti koji se mogu objavljivati u drugim stručnim časopisima uz obveznu naznaku izvora i dostavljanje časopisa u kojem su objavljeni tako preuzeti prilozi. Za priloge iz rubrike Normizacija i Tehničko zakonodavstvo potrebno je zatražiti pisano odobrenje za njihovo objavljivanje od autora i od Hrvatskoga zavoda za norme.

PROSLOV

Poštovani čitatelji!

U ovome broju HZN e-glasila možete pročitati naše stalne priloge o aktivnostima HZN-a i tehničkih odbora HZN-a (HZN/TO) te obavijesti o članovima HZN-a. Tu je i obavijesti o novim hrvatskim normativnim dokumentima na hrvatskome jeziku te poziv za sudjelovanje u radu novoga tehničkog odbora HZN/TO O-573, *e-račun*.

U rubrici *Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija* u ovome broju donosimo kratke prikaze nekih od novosti iz rada europskih i međunarodnih organizacija za normizaciju.

U novostima iz IEC-a donosimo informaciju o svjetloj budućnosti parnih turbina zbog eksplozivnog rasta potreba za električnom energijom (prilog *Punom parom naprijed!*), a iz ISO-a o temi ISOfocus magazina *Zašto bi biznis trebao postati „zelen“*.

U novostima iz CEN-a i CENELEC-a donosimo informaciju o konferenciji i radionici koju organiziraju CEN i CENELEC: *Managing a crisis following European standards* (konferencija) i *Unfired Pressure Vessels and the Pressure Equipment - Standards for the future* (radionica).

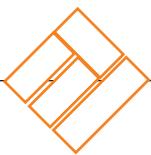
U novostima iz ETSI-ja donosimo informaciju o EK-ETSI radionici o suradničkom ekosustavu za m-plaćanja, a iz Codex Alimentariusa izvještaj sa 37. sjednice Komisije Codex Alimentariusa.

Ugodno čitanje!

V. Jaram
pomoćnik glavnoga urednika

Sadržaj 4/2014

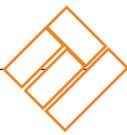

Proslov	2
Novosti iz HZN-a	
• Članovi HZN-a	4
Novosti iz HZN/TO	
• Novi hrvatski normativni dokument (na hrvatskome jeziku) Hrvatska jezična verzija norme HRN ISO 2108:2014	4
• Poziv za sudjelovanje u radu novoga tehničkog odbora	5
Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija	
IEC	
• Punom parom naprijed!	6
ISO	
• ISOfocus magazin o temi <i>Zašto bi biznis trebao postati „zelen</i>	7
CEN i CENELEC	
• CEN i CENELEC organiziraju konferenciju: <i>Managing a crisis following European standards</i> i radionicu: <i>Unfired Pressure Vessels and the Pressure Equipment - Standards for the future</i>	8
ETSI	
• EK-ETSI radionica o suradničkom ekosustavu za m-plaćanje	9
CODEX ALIMENTARIUS	
• Izvještaj sa 37. sjednice Komisije Codex Alimentariusa	10

Naslovnica: *Novosti iz međunarodnih i europskih normizacijskih organizacija*
HNZ Oglasnik za normativne dokumente (A1-A195)

ISSN 1847-4217

Novosti iz HZN-a

Članovi Hrvatskog zavoda za norme

Objavljujemo popis redovitih i pridruženih članova HZN-a po vrstama pravnih odnosno fizičkih osoba za koje je Upravno vijeće donijelo odluku do kraja kolovoza 2014. godine.

Tablica *Članovi Hrvatskog zavoda za norme* identična je tablici objavljenoj u HZN e-glasilu br. 3/2014 jer od kraja lipnja 2014. do kraja kolovoza 2014. godine nije bilo promjena.

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	2014-02-20	2014-05-29
<i>Članovi promatrači</i>		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	20	19
Fizičke osobe	0	0
Ukupno promatračkih članova	20	19
<i>Redoviti članovi</i>		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	283	275
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ustanove i slično	28	28
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	2	2
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovne komore ili udruge	4	4
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	19	19
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – škole	2	2
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	22	22
Fizičke osobe – pojedinci	41	42
Obrt – fizičke osobe	16	15
Tijela državne uprave	51	51
Ukupno redovnih članova	468	460
Ukupno članova HZN-a	488	479

Novi hrvatski normativni dokumenti (na hrvatskome jeziku)

HRN ISO 2108:2014, Informacije i dokumentacija – Međunarodni standardni knjižni broj (ISBN) (ISO 2108:2005)

Hrvatska jezična verzija norme HRN ISO 2108:2007 prijevod je engleske verzije međunarodne norme ISO 2108:2005, *Information and documentation – International standard book number*.

Norma HRN ISO 2108, osim u izdanju na hrvatskome jeziku, postoji i u izdanju na engleskome jeziku.

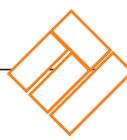
Izvorni tekst norme pripremio je tehnički odbor ISO/TC 46/SC 9-*Identification and description* čije je tajništvo u AFNOR-u.

Ova hrvatska norma utvrđuje pojedinosti međunarodnoga standardnog knjižnog broja (ISBN) kao jedinstvenoga međunarodnog identifikacijskog sustava za svaki oblik ili izdanie omeđene publikacije koju je objavio ili proizveo određeni nakladnik. Ona određuje strukturu ISBN-a, pravila dodjeljivanja i uporabe, metapodatke povezane s djelom ISBN-a i upravljanje sustavom ISBN-a.

Norma HRN ISO 2108 primjenjuje se na omeđene publikacije (ili njihove pojedinačne dijelove ili poglavila, koji su zasebno dostupni) i određene vrste sličnih proizvoda koji su dostupni javnosti.

Međunarodni standardni knjižni broj (ISBN) međunarodno je priznat kao sustav identifikacije u nakladništvu i knjižarstvu od svog nastanka 1970. godine. ISBN prati omeđenu publikaciju od njezinog nastanka i dalje kroz lanac nabave i raspačavanja.

Sustav ISBN-a ključni je element sustava naručivanja i skladištenja za nakladnike, knjižare, knjižnice i druge organizacije. On je osnova za prikupljanje podataka o novim izdanjima omeđenih publikacija u katalozima koji se upotrebljavaju u knjižarstvu. Također, uporaba ISBN-a nakladnicima olakšava upravljanje autorskim pravima i praćenje prodaje.

Poziv za sudjelovanje u radu novoga tehničkog odbora

Pozivaju se članovi Hrvatskog zavoda za norme i sve zainteresirane organizacije za uključivanje u rad tehničkog odbora HZN/TO O-573, e-račun u osnivanju. Taj će odbor pratiti rad europskog odbora CEN/TC 434, *Electronic Invoicing* čiji se osnivački sastanak planira održati 9. rujna u centru CCMC u Bruxellesu.

Predviđeno je da područje rada spomenutog odbora u osnivanju pokriva normizacijski rad u području razmjene računa električkim putem, automatski, a kao potpora poslovnim procesima u trgovini dobara i usluga.

U travnju 2014. godine objavljena je Direktiva 2014/55/EU o električkom izdavanju računa u javnoj nabavi¹ kojom Europska komisija (EK), u nizu inicijativa, nastoji urediti područje izdavanja električnih računa (e-račun) u postupcima javne nabave. Ova bi Direktiva trebala samo obvezati primatelje računa, tj. javne naručitelje, središnja tijela za javnu nabavu i naručitelje da prihvate i obrade električke račune.

U državama članicama trenutačno postoji i upotrebljava se nekoliko svjetskih, nacionalnih, regionalnih i vlasničkih normi za električko izdavanje računa. Nijedna od tih normi ne prevladava i većina njih nije međusobno interoperabilna.

U nedostatku zajedničke norme, države članice odlučuju, prilikom promicanja uporabe električnih računa u javnoj nabavi ili ako odrede da će to biti obvezno, razvijati vlastita tehnička rješenja koja se temelje na zasebnim nacionalnim normama.

Zbog mnogostrukih normi koje nisu interoperabilne dolazi do pretjerane složenosti, pravne nesigurnosti i dodatnih operativnih troškova za gospodarske subjekte koji se služe električkim računima diljem država članica. Potrebno je ukloniti ili smanjiti prepreke prekograničnoj trgovini koje nastaju zbog istovremenog postojanja nekoliko različitih pravnih zahtjeva i tehničkih normi

o električkom izdavanju računa i zbog nedostatka interoperabilnosti. Kako bi se postigao taj cilj, trebalo bi razviti zajedničku europsku normu za semantički podatkovni model osnovnih elemenata električkog računa („europska norma o električkom izdavanju računa”).

Europska norma o električkom izdavanju računa trebala bi se temeljiti na postojećim tehničkim specifikacijama razvijenim u okviru europskih organizacija za normizaciju poput CEN-a (CWA 16356-MUG i CWA 16562-CEN BII) i trebala bi uzeti u obzir druge odgovarajuće tehničke specifikacije koje su razvijene u okviru međunarodnih organizacija za normizaciju, kao što su UN/CEFACT (CII v. 2.0) i ISO (financijski račun na temelju metodologije ISO 20022). Europska norma o električkom izdavanju računa također bi trebala biti usklađena s postojećim normama plaćanja kako bi se omogućila automatska obrada plaćanja.

Komisija zahtijeva od odgovarajuće europske organizacije za normizaciju sastavljanje nacrta europske norme za semantički podatkovni model osnovnih elemenata električkog računa („europska norma o električkom izdavanju računa”).

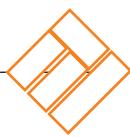
Na prijedlog Nizozemskog i Talijanskoga nacionalnog tijela za normizaciju u CEN-u je pokrenut postupak uspostavljanja Projektnog odbora 434 za e-Račun. Pri HZN-u je potom na inicijativu Službe za razvoj električkog poslovanja Ministarstva gospodarstva, a zbog velikog interesa javnosti, pokrenut postupak za osnivanje tehničkog odbora za e-račun, zrcalnog CEN-ovu PC 434.

Dodatne obavijesti:

Dinka Ilić-Roller, viša informatička savjetnica
Odsjek za područje elektrotehnike, telekomunikacija i informacijske tehnologije
e-mail: dinka.ilic.roller@hzn.hr

tel. 01 610 60 47
fax: 01 610 93 21

¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=OJ:JOL_2014_133_R_0001&from=HR

Punom parom naprijed!

S eksplozivnim rastom potreba za električnom energijom, parne turbine imaju svjetlu budućnost

Parne turbine, uvedene u primjenu krajem devetnaestoga stoljeća, vrlo su tražene u proizvodnji električne energije, pokretanju plovila i u industriji. Njima se proizvodi oko 80 % ukupne električne energije, koristeći se fosilnim i nuklearnim gorivima kao i određenim obnovljivim izvorima, a vrlo je vjerojatno da će se tako i nastaviti proizvodnja većine električne energije i u doglednoj budućnosti.

Dokazana tehnologija

Parne turbine, koje upotrebljavaju toplinu iz izgarajućih fosilnih goriva (uglen ili nafta), nuklearnih reaktora i iz biomase te drugih obnovljivih izvora kako bi pokretali generatore, prvi put su uvedene u uporabu u 90-tim godinama 19. stoljeća.

Razvijene prema početnim nacrtima britanskog inženjera Charlesa Parsons-a 1884. godine, parne (i hidrauličke) turbine brzo su postale glavni izvor proizvodnje električne energije. Tehnologija parno turbinskih generatora godinama se prilično razvila, a fleksibilnost parnih turbina omogućava njihovu uporabu u širokom spektru primjena i kombinaciju s različitim izvorima energije i drugim sustavima kako bi se povećala njihova cjelokupna učinkovitost.

Fleksibilne i mnogostrukе primjene

Većina danas proizvedene električne energije u svijetu potječe od parnih turbina. Njihova je snaga u rasponu od 50 kW do nekoliko stotina MW za velike elektrocentralne. Za razliku od plinskih turbina kod kojih je toplina (plin) nusproizvod pri proizvodnji snage, parne turbine proizvode električnu energiju iz derivata topline (para).

To im omogućava da rade s različitim gorivima (fosilna, biomasa i nuklearna energija) i u različitim instalacijama, kao i onima koja nisu primarno oblikovana i namjenjena proizvodnji električne energije.

Prema IAE (International Energy Agency) svjetska potražnja će porasti za više od dvije trećine do 2035. Udio uporabe ugljena u proizvodnji električne energije koji je trenutno na 41 % past će na 33 %, nuklearna energija će biti zastupljena između 12 % i 18 %, ovisno o različitim scenarijima razvoja prema IAE-i. Kada uzmemu u obzir rastuću važnost obnovljivih izvora energije, koji se također upotrebljavaju za pokretanje parnih turbina,

Rotor suvremene parne turbine (Izvor: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Dampfturbine_Laeufer01.jpg)

jasno je da će one nastaviti osiguravati većinu potrebne električne energije. Parne turbine instalirane u nuklearnim centralama imaju nešto drugačije karakteristike i konstrukciju u odnosu na one koje iskorištavaju fosilna goriva, međutim njihov način rada je sličan.

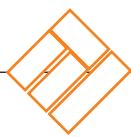
Međunarodne norme

Parne turbine instaliraju se više od jednog stoljeća, tehnologija je zrela, a međunarodne norme priprema IEC-ov tehnički odbor [TC \(Technical Committee\) 5: Steam turbines](#). Taj tehnički odbor značajno je pridonio razvoju i širenju toga područja.

Cijeli članak *Full Steam Ahead* pogledajte na http://www.iec.ch/etech/2014/etech_0514/tech-1.htm

(Izvor: Morand Fachot, http://www.iec.ch/etech/2014/etech_0514/tech-1.htm, priredio: V. Jaram)

ISOfocus magazin o temi *Zašto bi biznis trebao postati „zelen”*

Isplati li se biti "zelen"? Za mnoge kompanije, velike i male, postati "zelen" (zeleno poslovanje, tj. engl. *going green*) nije samo rastući trend, nego omogućava da se u poslovanju promišla o mnogim stvarima. U ISOfocus magazinu (izdanje srpanj/kolovoz 2014.) naučit ćete kako pristup "zelenom poslovanju" poboljšava naš okoliš, mijenja industriju i, usput, poboljšava ekonomski rezultate.

Za poslovanje u kojemu se razmišlja o *zelenom* pristupu, postoje različita opravdanja za one koji se u njega upuštaju:

- povećanje prodaje
- pravne i porezne olakšice
- smanjenje otpada
- poboljšanje radne okoline
- lojalnost kupaca i pozitivne reakcije javnosti
- održivost
- nagrade i priznanja
- ispunjavanje regulativa
- upravljanje rizikom
- povećana vrijednost brenda, i iznad svega, zato što je to dobra stvar koju treba napraviti!

Dakle, kako to ostvariti? Primjena *zelenih* procesa na radnome mjestu stvara zdrav okoliš za zaposlenika, smanjuje nepotrebne gubitke i otpad te priznaje vodeću ulogu koju poslovanje ima na putu prema socijalnim promjenama.

Taj se interes odrazio i na nedavnu radionicu (International Workshop Agreement) namijenjenu razvoju temelja i načela za industriju prijevoza tereta kako bi se stvorila održivija i za okoliš prihvativija poslovna praksa. To uključuje izbor prijevoznika i načina prijevoza s manjom potrošnjom goriva, smanjenom emisijom plinova te identifikaciju najodrživijih tehnologija i strategija za smanjenje ispuštanja plinova, da ne spominjemo osiguranje općega, zajedničkog izračuna troškova s obzirom na okoliš za robe koje se šalju i transportiraju širom svijeta.

Unatoč tomu, ostaje pitanje: Utječe li *ozelenjavanje* (*greening effect*) na globalnu ekonomiju? Da, zaista utječe. Prema *Harvard Business Review*, *ozelenjavanje* (*going green*) stvara poslove i nove industrije. To je katalizator inovacija, novih tržišnih prilika i stvaranja blagostanja. Nadalje, nedavni rezultati pokazuju da je

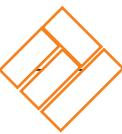

investicija u obnovljivu energiju bila 214 milijardi US \$ u cijelome svijetu u 2013. godini. Samo u SAD-u, gospodarenje čistom energijom stvorilo je skoro 80 000 *zelenih* poslova (green jobs) te iste godine, a praktički je svaka država u cijeloj zemlji imala koristi. To je ono što zovemo *zelena snaga* (green power).

(Izvor: Elizabeth Gasiorowski Denis, 9. srpnja 2014. godine, priredio V. Jaram)

International
Organization for
Standardization

CEN i CENELEC organiziraju konferenciju:

Managing a crisis following European standards i radionicu: Unfired Pressure Vessels and the Pressure Equipment - Standards for the future

CEN i CENELEC organiziraju u Bruxellesu (CEN-CENELEC Management Centre) konferenciju **Managing a crisis following European standards** (6. listopada 2014. godine) i radionicu **Unfired Pressure Vessels and the Pressure Equipment - Standards for the future** (13. studenoga 2014.).

Konferencija Managing a crisis following European standards

Neophodnost da se organizacije suoče s izazovima izazvanim krizama naglašena je nedavnim tragičnim svjetskim događanjima i trenutnom globalnom finansijskom krizom. Europska unija prepoznaла je važnost razvoja upravljanja u kriznim situacijama i dobre prakse u tom području te uloge koju norme mogu odigrati u ostvarivanju tih ciljeva (vidi [EC Action plan for an innovative and competitive security industry](#)).

CEN-ov tehnički odbor CEN/TC 391 'Societal and citizen security' usredotočen je odnedavno na izvršenje mandata M/487 - 'To establish security standards' i pripremu normizacijske karte (M/487 Phase 2 report) za tematska područja među kojima je i upravljanje u kriznim situacijama. Trenutačni normizacijski napori usmjereni su prema boljem opremanju organizacija (javnih i privatnih) za razvoj njihovih sposobnosti upravljanja kriznim situacijama. Zbog toga je, nedavno osnovana radna skupina WG 3 "Crises management" dogovorila provedbu zaključaka (M/487 roadmap on crises management) i angažiranju nekoliko stručnjaka za upravljanje kriznim situacijama (crises management) da pripreme niz norma koji će sadržavati najbolju praksu i preporuke za djelovanje za vrijeme upravljanja kriznim situacijama.

Na ovoj će se konferenciji istražiti mnoštvo izazova koji su uključeni u postizanje tog cilja te razviti strategije i prijedlozi za ulogu koju norme mogu odigrati u potpori

osnovnom radu. Trenutačnu praksu treba preispitati, poboljšati i prilagoditi različitim kontekstima u kojima se kriza može dogoditi te je onda proširiti pomoću norma.

Registracija: [Register online](#)

Program: Read the [draft programme](#)

Kotizacija: Free of charge

Dodatna dokumentacija:

[N244 - M487 Final Report phase 2](#)

[PROGRAMMING MANDATE M/487 EN](#)

(Izvor: <http://www.cencenelec.eu/News/Events/Pages/EV-2014-08.aspx>, priredio V. Jaram)

Radionica Unfired Pressure Vessels and the Pressure Equipment - Standards for the future

Usklađene europske norme i Kodeks za konstrukciju opreme pod pritiskom (*Pressure Equipment codes of construction*) podupiru primjenu Direktive za opremu pod pritiskom – Pressure Equipment Directive (97/23/EC).

Putem ove radionice CEN i CENELEC žele promicati uporabu *Pressure Equipment codes of construction* u novim državama članicama EU-a kao i izvan Europe, naprimjer u istočnoeuropskim zemljama i Aziji.

Za vrijeme sastanka, sudionici će imati priliku naučiti i informirati se o trenutačnim CEN-ovim aktivnostima u tehničkim odborima te dobiti ostale informacije kao objašnjenje tehničkih izvještaja (Technical Reports) s primjerima primjene norme EN 13445 'Unfired Pressure Vessels'. Novi CEN-ovi tehnički izvještaji povezani s primjerima primjene norme EN 13445 'Unfired Pressure Vessels' bit će također prezentirani.

Program radionice prikidan je za konstruktere opreme pod pritiskom i stručnjake koji rade u tehničkim odborima CEN-a i CENELEC-a. Ostali sudionici mogu biti članovi CEN-a i CENELEC-a, europskih institucija i agencija, sveučilišta, istraživačkih instituta, MSP-ova i velikih kompanija.

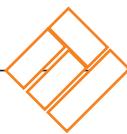
Registracija: Please complete the [on-line registration form](#)

Program: [Read the programme](#)

Kotizacija: Free of charge. S obzirom na ograničen broj mesta, registracije će se prihvati po redoslijedu prijave do popune mesta.

(Izvor: <http://www.cencenelec.eu/News/Events/Pages/EV-2014-07.aspx>, priredio V. Jaram)

EK-ETSI radionica o suradničkom ekosustavu za m-plaćanja

U Sophia Antipolisu, središtu ETSI-ja je 1. i 2. srpnja 2014. održana radionica o suradničkom ekosustavu za m-plaćanje, koju su zajednički organizirali Europska komisija i ETSI.

U veljači 2014. godine broj mobilnih pristupa internetu premašio je broj fiksnih pristupa, a krajem 2014. godine se očekuje da će broj mobilnih uređaja premašiti broj stanovnika na Zemlji. Pristup internetskim servisima sa mobilnim uređajima postao je dominantan bilo da smo u kupovini, na putovanju, kupujemo karte za koncert, plaćamo račune ili pristupamo bankovnim uslugama.

U Europskoj je uniji tržite mobilnog plaćanja jako rasčepkano (fragmentirano) s brojnim pilot sustavima koji su razvijeni i primjenjivi uglavnom na nacionalnoj razini. Normizacijske organizacije i pojedini konzorciji ponekad definiraju tehnička rješenja, ali razvoj paneuropskog tržišnog prostora za mobilna plaćanja još uvijek je blokiran zbog nedostatke prekogranične normizacije odnosno nepostojanja interoperabilnih tehničkih rješenja.

Posebno osjetljivo pitanje odnosi se na sigurnost sustava gdje brojna različita rješenja predstavljaju najveću prepreku širenju tržišta. Svim sudionicima, neovisno o njihovom trenutnom položaju u ovom lancu, u interesu je pronaći takva rješenja koje će navedene prepreke

ukloniti u što kraćem roku i na što učinkovitiji način.

S obzirom na to, Europska komisija i ETSI su organizirali radionicu s ciljem da zajedničkim naporima pokrenu izradu generičke (tehnološki neovisne) normirane sigurnosne platforme koja će omogućiti kreiranje sigurnih i interoperabilnih usluga mobilnog plaćanja.

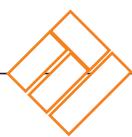
Među značajnijim temama na radionici bile su i slijedeće: ciljevi Europske komisije u vezi m-plaćanja, anatomija tržišta m-plaćanja u EU, akteri, strategije, ekosustavi, zakonski i regulatorni elementi, razlike između m-plaćanja i elektroničkog plaćanja, zahtjevi i očekivanja korisnika, stajališta i izazovi mobilnih operatora, banaka te internetskih i kartičnih kompanija.

Detaljnije informacije zajedno s prezentacijama s radionice mogu se pronaći na ETSI-jevoj web stranici

<http://www.etsi.org/news-events/past-events/784-etsi-mpayment-workshop-2014>

B. Burazer

Izvještaj sa 37. sjednice Komisije Codex Alimentariusa

Komisija Codex Alimentariusa održala je 37. sjednicu u Ženevi u Međunarodnom konferencijskom centru (CICG) od 14. do 18. srpnja 2014. godine. Sjednicu je vodio predsjedavajući, gospodin Sanjay Dave (Indija) uz pomoć potpredsjedatelja, gospodina Samuela Godefroya (Kanada), gospođe Awilo Ochieng Pernet (Švicarska) i gospodina Samuela Sefa-Dedeha (Gana). Sjednici su prisustvovali delegati iz 170 država članica i jedne organizacije članice (EU) te predstavnici 28 međunarodnih vladinih i nevladinih organizacija uključujući agencije UN-a.

Dnevni red se sastojao od 16 točaka o kojima se raspravljalo tri dana. U četvrtak nije bilo sjednice, već su na rasporedu bili sporedni sastanci, a u petak se raspravljalo o točkama nacrta izvještaja.

Dnevni red

1. Usvajanje dnevnog reda
2. Izvještaj predsjedavajućeg o 69. sjednici Izvršnog odbora
3. Predložene dopune i izmjene Priručnika o postupcima
4. Nacrti standarda i srodnii tekstovi u fazi 8 postupka prihvaćanja
5. Predloženi nacrti standarda i srodnih tekstova u fazi 5 postupka prihvaćanja

6. Opoziv vrijedećih Codexovih standarda i sličnih tekstova
7. Dopune i izmjene vrijedećih Codexovih standarda i sličnih tekstova
8. Prijedlozi za razradu novih standarda i sličnih tekstova te prekid rada
9. Predmeti upućeni Komisiji od Codexovih odbora
10. Codexov strateški plan 2014. do 2019. godine – Opći status primjene
11. Finansijski i proračunski izvještaj
12. Predmeti rasprave koju su potaknuli FAO I WHO
13. Odnos Komisije Codex Alimentariusa i drugih međunarodnih organizacija
14. Izbor predsjedavajućeg i potpredsjedavajućih
15. Određivanje država odgovornih za imenovanje predsjedavajućih Codexovih odbora
16. Druga djelovanja
17. Prihvaćanje izvještaja

Svakog dana prije sjednice, države članice Europske unije sastajale su se radi usklađivanja stavova o pojedinim pitanjima koja su toga dana na dnevnom redu.

Pod točkom 4. dnevnog reda prihvaćeni su nacrti standarda i sličnih tekstova u fazi 8 postupka prihvaćanja (uključujući one u fazi 5 s preporukom zaobilazeњa faza 6 i 7 radi ubrzanja postupka).

Odbor za rezidue veterinarskih lijekova (CCRVDF):

- prihvaćene su preporuke za upravljanje rizikom za kloramfenikol, malahit zeleno, karbadoks, furazolidon, nitrofural, klorpromazin, stilben i olakvindoks.

Odbor za higijenu hrane (CCFH):

- prihvaćeni su kriteriji učinka za metode određivanja morskih biotoksiha u standardima za žive i sirove školjkaše. Kako su u pitanju dvije metode, jedna kemijska, a druga biološka, radi dvojbi oko primjenjivosti biološke metode Komisija je zaključila da se Codexovom odboru za metode analize i uzorkovanja (CCMAS) uputi zahtjev za preispitivanje navedenih metoda.
- prihvaćene su odredbe za aditive hrani u standardima za ribu i riblje proizvode
- prihvaćen je standard za svježe i brzo smrznute kapice sv. Jakova.

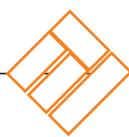
Odbor za svježe voće i povrće:

- prihvaćen je standard za durian
- prihvaćen je standard za bamiju
- prihvaćen je standard za *Marakuju/Pasiflora/Passionfruit* (latinski: *Passiflora edulis*).

Odbor za aditive hrani (CCFA):

- prihvaćene su odredbe za aditive hrani općeg standarda za aditive hrani (GSFA)

- prihvaćene su specifikacije za identitet i čistoću aditiva hrani
- prihvaćene su odredbe za aditive hrani koji sadrže aluminij u odabranim standardima
- prihvaćene su odredbe za aditive hrani kategorije hrane 08.0 *Meso i mesni proizvodi uključujući perad.*

Odbor za kontaminante u hrani (CCCF):

- prihvaćene su revidirane najveće razine za olovo u hrani za dojenčad i hrani za posebne zdravstvene namjene te za *follow up formula*
- prihvaćene su najviše razine anorganskog arsena u poliranoj riži
- prihvaćene su najveće razine fumozina u kukuruzu i proizvodima od kukuruza i planovi uzorkovanja za njih.

Odbor za rezidue pesticida (CCPR)

- prihvaćeni su dodaci za najveće razine rezidua za agrume te limune i limete s tim da se revidira klasifikacija kumquat u skupinu agruma.

Pod točkom 8 dnevnog reda raspravljalo se o prijedlogu za razradu novih standarda i sličnih tekstova te je Komisija, između ostalog, odobrila izradu standarda za crni, bijeli i zeleni papar s tim da je od Codexovog odbora za mirodije i začine (CCSCH) zatraženo da razmotri proširenje područja standarda uključujući i druge vrste papra, *npr. crveni papar.*

Pod točkom 12 raspravljalo se o FAO/WHO projektima i o Codex Trust Fondu koji potpomaže sudjelovanje u radu Codexa. Komisija je izrazila zadovoljstvo s FAO/WHO programom razvoja dajući do znanja da su države imale korist kroz znanstvenu i tehničku potporu. Komisija također potiče delegate da se koriste blagodatima različitih alata koje su razvili FAO i WHO kako bi unaprijedili sigurnost hrane i zaštitu potrošača u svojim državama.

Pod točkom 13 prisutne su međunarodne organizacije izvijestile o svojem odnosu s Komisijom Codex Alimentarius, a to su:

- Međunarodna organizacija za lozu i vino (OIV)
- Svjetska organizacija za zdravlje životinja (OIE)
- Svjetska trgovinska organizacija (WTO)
- Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA)
- Ekonomski komisija za Evropu Ujedinjenih naroda (UNECE)
- Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO).

Pod točkom 14 izabrane su dolje navedene osobe koje imaju pravo na ured od kraja ove sjednice do sljedeće

redovne 38. sjednice Komisije Codex Alimentariusa. Za predsjedavajuću izabrana je gospođa Awilo Ochieng-Pernet (Švicarska).

Od 167 predstavnika država članica prisutnih u dvorani za vrijeme glasanja 3 su glasa bila suzdržana, a 164 je bilo vrijedećih. Zahtijevana većina glasova bila je 83. Gospođa Awilo Ochieng-Pernet dobila je 109 glasova, a njezin protukandidat gospodin Samuel Godefroy (Kanada) 55 glasova.

Birala su se i tri potpredsjedavajuća od četiri kandidata (kandidati iz Brazila, Japana, Malija i Egipta).

Od 169 predstavnika država članica prisutnih u dvorani za vrijeme glasanja 3 su glasa bila suzdržana, a 166 je bilo vrijedećih. Zahtijevana većina glasova bila je 125. U prvom krugu glasanja gospodin Guilherme Antonio da Costa Jr (Brazil) dobio je 134 glasa. Gospođa Yayoi Tsujiyama (Japan) dobila je 151 glas. Gospodin Mahamadou Sako (Mali) dobio je 120 glasova i gospodin Salah Aboraya (Egipat) 93 glasa.

Glasanje se ponovilo jer kandidat iz Malija i kandidat iz Egipta nisu imali potrebnu većinu glasova.

U drugom krugu glasanja prisutnih predstavnika država članica bilo je 146, od toga su dva glasa bila suzdržana. Zahtijevana većina je bila 73 glasa.

Gospodin Mahamadou Sako dobio je 88 glasova, a gospodin Salah Aboraya 56 glasova.

Rezultati nakon glasanja:

Predsjedavajuća:

gospođa Awilo Ochieng-Pernet (Švicarska)

Potpredsjedavajući:

gospodin Guilherme Antonio da Costa Jr (Brazil)

gospođa Yayoi Tsujiyama (Japan)

gospodin Mahamadou Sako (Mali)

To su bili i kandidati država članica Europske unije.

Detaljnije informacije dostupne su na Codexovim internetskim stranicama: www.codexalimentarius.org

T. Havranek